ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 3ης Μαΐου 2001 *

Στην υπόθεση C-28/99,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Rechtbank van eerste aanleg te Gent (Βέλγιο) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της ποινικής δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου κατά

Jean Verdonck,

Ronald Everaert

και

Edith de Baedts,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία της οδηγίας 89/592/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των ρυθμίσεων όσον αφορά τις πράξεις προσώπων τα οποία είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών (ΕΕ L 334 σ. 30),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. Gulmann, πρόεδρο τμήματος, Β. Σκουρή, J.-P. Puissochet (εισηγητή), R. Schintgen και F. Macken, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. Léger
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο J. Verdonck, ο R. Everaert και η E. de Baedts, εκπροσωπούμενοι από τους K. Geens, H. Gilliams, J.-M. Nelissen Grade και R. Verstringhe, advocaten,

— η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την A. Snoecx,

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. A. Fierstra,

— η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους J. A. Texeira Santos do Rio και L. Fernandes,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη C. Tufvesson και τον T. van Rijn,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις του J. Verdonck, του R. Everaert, της E. de Baedts, της Βελγικής Κυβερνήσεως και της Επιτροπής, κατά τη συνεδρίαση της 13ης Ιουλίου 2000,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 12ης Οκτωβρίου 2000,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 1999, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 5 Φεβρουαρίου 1999, το Rechtbank van eerste aanleg te Gent υπέβαλε κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ) τρία προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 6 της οδηγίας 89/592/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των ρυθμίσεων όσον αφορά τις πράξεις προσώπων τα οποία είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών (ΕΕ L 334, σ. 30).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών που κινήθηκαν κατά του J. Verdonck, του R. Everaert και της E. de Baedts (στο εξής: Verdonck κ.λπ.), οι οποίοι διώκονται βάσει των άρθρων 181, 182, 183 και 189 του νόμου της 4ης Δεκεμβρίου 1990 περί χρηματοπιστωτικών πράξεων και χρηματαγορών (*Moniteur belge* της 22ας Δεκεμβρίου 1990, σ. 23800, στο εξής: νόμος του 1990), τα οποία προβλέπουν και κολάζουν το ποινικό αδίκημα της χρησιμοποιήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών σε χρηματιστηριακές συναλλαγές.

Η κοινοτική ρύθμιση

3 Το άρθρο 1 της οδηγίας 89/592 ορίζει:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

1) εμπιστευτική πληροφορία: μια πληροφορία η οποία δεν έχει γίνει γνωστή στο κοινό, έχει χαρακτήρα συγκεκριμένο και αφορά έναν ή περισσότερους εκδότες κινητών αξιών ή μία ή περισσότερες κινητές αξίες, και η οποία, αν γινόταν γνωστή στο κοινό, θα μπορούσε να επηρεάσει αισθητά την τιμή αυτής ή αυτών των κινητών αξιών·

[...]».

4 Κατά το άρθρο 2 της οδηγίας 89/592:

«1. Όλα τα κράτη μέλη απαγορεύουν στα πρόσωπα τα οποία:

— λόγω της ιδιότητάς τους ως μελών των διοικητικών, διευθυντικών και εποπτικών οργάνων του εκδότη,

— λόγω της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο του εκδότη

ή

— επειδή έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές λόγω της άσκησης της εργασίας, του επαγγέλματος ή των καθηκόντων τους,

είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών, να αποκτούν ή να εκχωρούν, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, είτε άμεσα είτε έμμεσα, τις κινητές αξίες του ή των εκδοτών τους οποίους αφορούν οι πληροφορίες αυτές, εκμεταλλευόμενα εν γνώσει τους αυτές τις εμπιστευτικές πληροφορίες.

2. Όταν τα πρόσωπα που αναφέρονται στην παράγραφο 1 είναι εταιρίες ή άλλα νομικά πρόσωπα, η απαγόρευση που προβλέπεται σ' αυτή την παράγραφο ισχύει για τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στην απόφαση για τη συναλλαγή για λογαριασμό του εν λόγω νομικού προσώπου.

[...]»

5 Κατά το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592:

«Όλα τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν αυστηρότερες διατάξεις από τις προβλεπόμενες στην παρούσα οδηγία ή και συμπληρωματικές διατάξεις, υπό τον όρο ότι οι διατάξεις αυτές θα είναι γενικής εφαρμογής. [...]»

Η βελγική ρύθμιση

6 Η οδηγία 89/592 μεταφέρθηκε στο βελγικό δίκαιο με τα άρθρα 181 έως 189 του νόμου του 1990.

7 Το άρθρο 181 του νόμου αυτού ορίζει την έννοια της «εμπιστευτικής πληροφορίας» ως εξής:

«Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ως εμπιστευτική πληροφορία νοείται: η πληροφορία η οποία δεν έχει γίνει γνωστή στο κοινό, έχει αρκετά συγκεκριμένο χαρακτήρα και αφορά έναν ή περισσότερους εκδότες κινητών αξιών ή άλλων χρηματοοικονομικών τίτλων ή μία ή περισσότερες κινητές αξίες ή άλλους χρηματοοικονομικούς τίτλους, και η οποία, αν γινόταν γνωστή στο κοινό, θα μπορούσε να επηρεάσει αισθητά την τιμή αυτής ή αυτών των κινητών αξιών ή αυτού ή αυτών των άλλων χρηματοοικονομικών τίτλων.

Δεν αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες οι πληροφορίες που οι εταιρίες χαρτοφυλακίου διαθέτουν λόγω του ρόλου τους στη διαχείριση των εταιριών στο κεφάλαιο των οποίων μετέχουν, αρκεί οι πληροφορίες αυτές να μην αποτελούν πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιηθούν βάσει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων περί των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εισαγωγή κινητών αξιών σε χρηματιστήριο αξιών.»

8 Κατά το άρθρο 182, παράγραφος 1, του νόμου του 1990:

«Στα πρόσωπα που:

1° λόγω της ιδιότητάς τους ως μελών των διοικητικών, διευθυντικών ή εποπτικών οργάνων του εκδότη,

2° λόγω της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο του εκδότη,

3° ή επειδή έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες αυτές λόγω της ασκήσεως της εργασίας, του επαγγέλματος ή των καθηκόντων τους,

είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών για τις οποίες γνωρίζουν ή εύλογα δεν μπορούν να αγνοούν ότι είναι εμπιστευτικές, απαγορεύεται να αποκτούν ή να εκχωρούν, για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, είτε άμεσα είτε έμμεσα, κινητές αξίες ή άλλους χρηματοοικονομικούς τίτλους που αφορούν οι πληροφορίες αυτές.»

9 Ο ορισμός των εταιριών χαρτοφυλακίου περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 του βασιλικού διατάγματος 64, της 10ης Νοεμβρίου 1967, περί του καθεστώτος των εταιριών χαρτοφυλακίου (*Moniteur belge* της 14ης Νοεμβρίου 1967, σ. 11815).

10 Κατά τη διάταξη αυτή, ως εταιρίες χαρτοφυλακίου θεωρούνται:

«1° Οι εταιρίες βελγικού δικαίου οι οποίες έχουν σε μία ή περισσότερες βελγικές ή ξένες θυγατρικές συμμετοχή που τους παρέχει, κατά νόμον ή εν τοις πράγμασι, τη δυνατότητα να διευθύνουν τη δραστηριότητά τους, αρκεί:

a) οι εταιρίες αυτές ή όλες ή μερικές από τις θυγατρικές τους ή από τις θυγατρικές των θυγατρικών τους να έχουν απευθυνθεί στο κοινό στο Βέλγιο για την έκδοση ή τοποθέτηση των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων τους·

b) η συνολική αξία των συμμετοχών τους να ανέρχεται τουλάχιστον σε πεντακόσια εκατομμύρια φράγκα ή να αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το ήμισυ των ιδίων κεφαλαίων τους.

2° Οι εταιρίες βελγικού δικαίου που οι ίδιες ή οι θυγατρικές τους ή οι θυγατρικές των θυγατρικών τους έχουν απευθυνθεί στο κοινό στο Βέλγιο για την έκδοση ή τοποθέτηση των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων τους και που είναι θυγατρικές, ή θυγατρικές θυγατρικών, ξένων εταιριών ή φορέων εχόντων, άμεσα ή έμμεσα, σε εταιρίες βελγικού δικαίου, συμμετοχές των οποίων η συνολική αξία ανέρχεται τουλάχιστον σε πεντακόσια εκατομμύρια φράγκα ή αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το ήμισυ των ιδίων κεφαλαίων τους.»

Η υπόθεση της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

11 Κατά τη διάρκεια συνεδριάσεών του της 22ας Αυγούστου και 10ης Οκτωβρίου 1995, το διοικητικό συμβούλιο της Ter Beke NV (στο εξής: Ter Beke) εξέτασε τη δυνατό-

τητα αποκτήσεως της Chilled Food Business, η οποία είναι τμήμα της Unilever Belgium NV (στο εξής: Unilever). Στις 14 Σεπτεμβρίου 1995, υποβλήθηκε ενδεικτική προσφορά και, στις 19 Δεκεμβρίου 1995, το διοικητικό συμβούλιο της Ter Beke ενέκρινε προσφορά να αναλάβει το τμήμα αυτό.

12 Στις 5 Μαρτίου 1996, οι Ter Beke και Unilever υπέγραψαν δήλωση προθέσεων, η οποία δημοσιοποιήθηκε αυθημερόν. Με τη δήλωσή τους αυτή, εξέφρασαν την επιθυμία τους να συνεχίσουν κατ' αποκλεισμόν τρίτων τις μεταξύ τους συζητήσεις. Μετά την αναγγελία της πιο πάνω δηλώσεως, η τιμή της μετοχής της Ter Beke ανήλθε, μεταξύ της 5ης και της 18ης Μαρτίου 1996, από 2 800 βελγικά φράγκα (BEF) σε 3 230 BEF, δηλαδή αυξήθηκε κατά 15,3 %.

13 Στις 14 Μαΐου 1996, οι Ter Beke και Unilever υπέγραψαν σύμβαση αποκτήσεως της Chilled Food Business.

14 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι οι Verdonck κ.λπ. είναι μέλη του διοικητικού συμβουλίου της Ter Beke, ενώ ο J. Verdonck είναι μέλος και της επιτροπής που διευθύνει την εταιρία αυτή. Οι Verdonck κ.λπ. έδωσαν, μεταξύ της 6ης και της 8ης Φεβρουαρίου 1996, χρηματιστηριακές εντολές που κατέληξαν στην απόκτηση μετοχών της Ter Beke στην τιμή των 2 590 BEF.

15 Η Openbaar Ministerie (εισαγγελική αρχή) παρέπεμψε τους Verdonck κ.λπ. στο Rechtbank van eerste aanleg te Gent για τον λόγο ότι, με το να αγοράσουν μετοχές της Ter Beke πριν δημοσιοποιηθεί η δήλωση προθέσεων της τελευταίας και της Unilever, χρησιμοποίησαν παράνομα εμπιστευτική πληροφορία, κατά παράβαση των άρθρων 181, 182, 183 και 189 του νόμου του 1990.

16 Προς υπεράσπισή τους, οι Verdonck κ.λπ. προέβαλαν μεταξύ άλλων ότι ο νόμος του 1990 είναι ασυμβίβαστος με την οδηγία 89/592. Συγκεκριμένα, με το να ορίζει αυστηρότερα απ' ό,τι η οδηγία το ποινικό αδίκημα της χρησιμοποιήσεως εμπιστευτικών πληροφοριών σε χρηματιστηριακές συναλλαγές, ενώ διευκρινίζει ότι οι πληροφορίες που διαθέτουν οι εταιρίες χαρτοφυλακίου δεν αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες δυνάμενες να καταστούν στοιχείο της αντικειμενικής υποστάσεως του αδικήματος αυτού, ο νόμος του 1990 αντίκειται στο άρθρο 6 της οδηγίας 89/592, το οποίο επιτρέπει στα κράτη μέλη να θεσπίσουν αυστηρότερες διατάξεις απ' αυτές της οδηγίας μόνον αν οι διατάξεις των κρατών μελών έχουν γενική εφαρμογή.

17 Εκτιμώντας ότι η έκβαση της κύριας δίκης εξαρτάται από την ερμηνεία του άρθρου 6 της οδηγίας 89/592, το Rechtbank van eerste aanleg te Gent αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα τρία ερωτήματα:

«1) Επιτρέπει το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592/ΕΟΚ, της 13ης Νοεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των ρυθμίσεων όσον αφορά τις πράξεις προσώπων τα οποία είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών, το οποίο έχει ως εξής: "Όλα τα κράτη μέλη μπορούν να θεσπίσουν αυστηρότερες διατάξεις από τις προβλεπόμενες στην παρούσα οδηγία ή και συμπληρωματικές διατάξεις, υπό τον όρο ότι οι διατάξεις αυτές θα είναι γενικής εφαρμογής (...)", να περιληφθεί στη νομοθεσία κράτους μέλους αυστηρότερος ορισμός, ενώ για συγκεκριμένη κατηγορία, δηλαδή τις εταιρίες χαρτοφυλακίου, η νομοθεσία αυτή προβλέπει ειδική εξαίρεση από τον αυστηρότερο αυτό ορισμό;

2) Συνάδει με το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592/ΕΟΚ η μεταφορά της στο εσωτερικό δίκαιο του Βελγίου με το άρθρο 181 του νόμου της 4ης Δεκεμβρίου 1990 το οποίο έχει ως εξής:

"Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ως εμπιστευτική πληροφορία νοείται: η πληροφορία η οποία δεν έχει γίνει γνωστή στο κοινό, έχει αρκετά συγκεκριμένο

χαρακτήρα και αφορά έναν ή περισσότερους εκδότες κινητών αξιών ή άλλων χρηματοοικονομικών τίτλων ή μία ή περισσότερες κινητές αξίες ή άλλους χρηματοοικονομικούς τίτλους, και η οποία, αν γινόταν γνωστή στο κοινό, θα μπορούσε να επηρεάσει αισθητά την τιμή αυτής ή αυτών των κινητών αξιών ή αυτού ή αυτών των άλλων χρηματοοικονομικών τίτλων.

Δεν αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες οι πληροφορίες που οι εταιρίες χαρτοφυλακίου διαθέτουν λόγω του ρόλου τους στη διαχείριση των εταιριών στο κεφάλαιο των οποίων μετέχουν, αρκεί οι πληροφορίες αυτές να μην αποτελούν πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιηθούν βάσει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων περί των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εισαγωγή κινητών αξιών σε χρηματιστήριο αξιών.

Οι διατάξεις του νόμου αυτού έχουν εφαρμογή επί των κινητών αξιών και των άλλων χρηματοοικονομικών τίτλων υπό την έννοια του άρθρου 1";

3) Αν κράτος μέλος μετέφερε στο εσωτερικό δίκαιο την οδηγία 89/592/ΕΟΚ όπως τη μετέφερε ο Βέλγος νομοθέτης με το άρθρο 181 του νόμου της 4ης Δεκεμβρίου 1990 και αν αποδειχθεί ότι η μεταφορά αυτή απάδει προς την οδηγία, πρέπει τότε η αυστηρότερη διάταξη να θεωρηθεί μη περιεχόμενη στην εθνική νομοθεσία

ή πρέπει να συνεχίσει να έχει πλήρη εφαρμογή, και μάλιστα για τις εταιρίες χαρτοφυλακίου;»

Επί των δύο πρώτων ερωτημάτων

18 Με τα δύο πρώτα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν μαζί, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αντιτίθεται στην εφαρμογή διατάξεων της νομοθεσίας κράτους μέλους οι οποίες, όσον αφορά την απαγόρευση εκμεταλλεύσεως των εμπιστευτικών πληροφοριών, είναι αυστηρότερες από τις διατάξεις της οδηγίας αυτής, ενώ παραθέτουν ορισμό των εμπιστευτικών πληροφοριών ο οποίος αποκλείει ορισμένη κατηγορία πληροφοριών που διαθέτουν οι εταιρίες χαρτοφυλακίου.

19 Οι Verdonck κ.λπ., η Βελγική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση, καθώς και η Επιτροπή συμφωνούν ότι ο νόμος του 1990, με το να μην απαιτεί όπως ο λόγω της θέσεώς του κάτοχος εμπιστευτικής πληροφορίας εκμεταλλεύεται εν γνώσει του την πληροφορία αυτή και, επομένως, με το να αφορά και τη μη εκ προθέσεως εκμετάλλευση μιας τέτοιας πληροφορίας, περιέχει ορισμό της απαγορευομένης εκμεταλλεύσεως της εμπιστευτικής πληροφορίας ο οποίος είναι αυστηρότερος από τον ορισμό του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592.

20 Όμως, υφίσταται διάσταση απόψεων ως προς το αν ο νόμος του 1990 είναι σύμφωνος με τις διατάξεις του άρθρου 6 της οδηγίας 89/592, το οποίο επιτρέπει τις αυστηρότερες διατάξεις από εκείνες της οδηγίας αυτής μόνον υπό την προϋπόθεση ότι οι αυστηρότερες διατάξεις έχουν γενική εφαρμογή.

21 Οι Verdonck κ.λπ. καθώς και η Πορτογαλική Κυβέρνηση προτείνουν να δοθεί αρνητική απάντηση στο ερώτημα αν ο νόμος του 1990 είναι σύμφωνος με το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592. Ισχυρίζονται ότι οι επίμαχες στην κύρια δίκη διατάξεις του νόμου αυτού, τις οποίες θεωρούν αυστηρότερες, δεν έχουν εφαρμογή σε συγκεκριμένη κατηγορία εταιριών, οπότε δεν είναι γενικής εφαρμογής υπό την έννοια του εν λόγω άρθρου 6.

22 Η Βελγική Κυβέρνηση υποστηρίζει στην ουσία ότι το άρθρο 181, δεύτερο εδάφιο, του νόμου του 1990 απλούστατα διευκρινίζει, για τις εταιρίες χαρτοφυλακίου, ποιες είναι εμπιστευτικές από τις ευαίσθητες πληροφορίες που οι εταιρίες αυτές διαθέτουν ειδικά όσον αφορά τις θυγατρικές τους. Κατά τη Βελγική Κυβέρνηση, το άρθρο 181 του νόμου του 1990, εκθέτοντας ότι αποτελούν εμπιστευτικές πληροφορίες οι πληροφορίες των εταιριών χαρτοφυλακίου που πρέπει να δημοσιοποιηθούν βάσει των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων του εσωτερικού δικαίου περί των υποχρεώσεων από την εισαγωγή κινητών αξιών σε χρηματιστήριο, δίνει απλούστατα έναν ορισμό που αντιστοιχεί στον γενικό ορισμό των εμπιστευτικών πληροφοριών του άρθρου 1, σημείο 1, της οδηγίας 89/592. Συγκεκριμένα, οι πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποηθούν βάσει των πιο πάνω εθνικών διατάξεων είναι ακριβώς εκείνες που μπορούν να επηρεάσουν αισθητά την τιμή των κινητών αξιών που αφορά το άρθρο 1, σημείο 1, της οδηγίας αυτής.

23 Εν προκειμένω, η Βελγική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, όπως είχε κατά τον χρόνο που τελέστηκαν οι πράξεις που προσάπτονται στους Verdonck κ.λπ., το άρθρο 4, παράγραφος 1, πρώτο εδάφιο, του βασιλικού διατάγματος 2331, της 18ης Σεπτεμβρίου 1990, περί των υποχρεώσεων που απορρέουν από την εισαγωγή κινητών αξιών στην κύρια αγορά βελγικού χρηματιστηρίου αξιών (*Moniteur belge* της 22ας Σεπτεμβρίου 1990, σ. 18138), επέβαλλε στις εταιρίες των οποίων οι τίτλοι έχουν εισαχθεί σε χρηματιστήριο αξιών την υποχρέωση «να δημοσιοποιούν αμελλητί κάθε πραγματικό περιστατικό ή κάθε απόφαση που γνωρίζουν και που, αν είχε δημοσιοποιηθεί, θα μπορούσε να επηρεάσει αισθητά τη χρηματιστηριακή αξία των μετοχών». Η Βελγική Κυβέρνηση αναφέρει ότι, ακολούθως, η διάταξη αυτή επανελήφθη στο βασιλικό διάταγμα 1421, της 3ης Ιουλίου 1996, περί των υποχρεώσεων

όσον αφορά την κατά περίσταση πληροφόρηση των εκδοτών των οποίων οι χρηματοοικονομικοί τίτλοι έχουν εισαχθεί στην κύρια και στη νέα αγορά χρηματιστηρίου αξιών (*Moniteur belge* της 6ης Ιουλίου 1996, σ. 18700).

24 Η Βελγική Κυβέρνηση προσθέτει ότι ορισμένες ιδιομορφίες των εταιριών χαρτοφυλακίου οδήγησαν τον νομοθέτη να διευκρινίσει τον ορισμό της εμπιστευτικής πληροφορίας όσον αφορά τις εταιρίες αυτές, αλλά υπενθυμίζει ότι οι διευκρινίσεις αυτές απλούστατα αποσαφηνίζουν, για μια ειδική κατηγορία εταιριών, τον γενικό ορισμό.

25 Επικουρικά, η Βελγική Κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι, αν ο ορισμός της εμπιστευτικής πληροφορίας σχετικά με τις εταιρίες χαρτοφυλακίου πρέπει να θεωρηθεί διαφορετικός από τον ορισμό που ισχύει για τις άλλες εταιρίες, τούτο δεν θα στερήσει τις διατάξεις του άρθρου 182 του νόμου του 1990 από το γενικό τους περιεχόμενο, καθόσον οι διατάξεις αυτές σκοπό έχουν να απαγορεύσουν τη χρησιμοποίηση κάθε εμπιστευτικής πληροφορίας σε συναλλαγές σχετικά με κινητές αξίες ή χρηματοοικονομικούς τίτλους.

26 Επικουρικότερα, η Βελγική Κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, αν θεωρηθεί ότι οι συνδυασμένες διατάξεις των άρθρων 181, δεύτερο εδάφιο, και 182 του νόμου του 1990 έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία εξαιρέσεως από διάταξη που είναι αυστηρότερη των διατάξεων της οδηγίας 89/592, η εξαίρεση αυτή είναι δικαιολογημένη. Συγκεκριμένα, η ίδια η οδηγία λαμβάνει υπόψη ορισμένες ειδικές καταστάσεις και ορισμένες κατηγορίες αυτών που παρεμβαίνουν στις χρηματαγορές, με αποτέλεσμα να μην τις υποβάλλει στις διατάξεις της, έτσι ώστε να μην απαγορευθούν συνηθέστατες συναλλαγές. Συναφώς, η Βελγική Κυβέρνηση επικαλείται την ενδέκατη και δωδέκατη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 89/592, καθώς και το άρθρο της 2, παράγραφος 4. Κατά τη Βελγική Κυβέρνηση, αν δεν υφίσταντο διατάξεις όπως αυτές του άρθρου 181, δεύτερο εδάφιο, του νόμου του 1990, οι εταιρίες χαρτοφυλακίου δεν θα μπορούσαν να διαχειρίζονται τα όσα αφορούν τις συμμετοχές τους. Στο σημείο αυτό, η Ολλανδική Κυβέρνηση συμμερίζεται την άποψη της Βελγικής Κυβερνήσεως. Κατά τις κυβερνήσεις αυτές, οι εταιρίες χαρτοφυλακίου βρίσκονται σε ιδιαίτερη κατάσταση καθόσον αναγκαστικά κατέχουν ευαίσθητες πληροφορίες λόγω της εξουσίας

που κατά νόμον ή εν τοις πράγμασι έχουν επί των θυγατρικών τους. Κατά συνέπεια, αν όλες οι πληροφορίες αυτές θεωρηθούν εμπιστευτικές, οι εν λόγω εταιρίες θα περιέλθουν σε αδυναμία να ασκήσουν τη δραστηριότητά τους.

27 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι η παρέκκλιση υπέρ των εταιριών χαρτοφυλακίου καταλήγει στο να εξαιρεθεί αυτή η κατηγορία εταιριών όχι μόνον από την απαγόρευση της χωρίς πρόθεση εκμεταλλεύσεως εμπιστευτικών πληροφοριών, αλλά και από την απαγόρευση της εν γνώσει χρησιμοποιήσεως τέτοιων πληροφοριών. Με άλλα λόγια, η εξαίρεση υπέρ των εταιριών χαρτοφυλακίου εισάγει παρέκκλιση τόσο από την αυστηρότερη απαγόρευση που περιέχει ο νόμος του 1990 όσο και από την ίδια την απαγόρευση που επιβάλλει η οδηγία 89/592. Όμως, η εξαίρεση που απορρέει από το άρθρο 181, δεύτερο εδάφιο, του πιο πάνω νόμου διακρίνεται, από νομικής απόψεως, από τον αυστηρότερο ορισμό της απαγορεύσεως της εκμεταλλεύσεως των εμπιστευτικών πληροφοριών ο οποίος παρατίθεται στο άρθρο 182 του νόμου του 1990, οπότε η εθνική αυτή διάταξη παραμένει διάταξη γενικής εφαρμογής υπό την έννοια του άρθρου 6 της εν λόγω οδηγίας, παρά την παρέκκλιση υπέρ των εταιριών χαρτοφυλακίου.

28 Πρέπει να υπομνηστεί εκ προοιμίου ότι, στο πλαίσιο της εφαρμογής του άρθρου 177 της Συνθήκης, το Δικαστήριο δεν είναι αρμόδιο να αποφανθεί επί του συμβιβαστού εθνικής διατάξεως με το κοινοτικό δίκαιο ούτε να ερμηνεύσει εθνικές νομοθετικές ή κανονιστικές διατάξεις. Παρά ταύτα, είναι αρμόδιο να παράσχει στο εθνικό δικαστήριο όλα τα αναγόμενα στο κοινοτικό δίκαιο ερμηνευτικά στοιχεία που μπορούν να του δώσουν τη δυνατότητα να εκτιμήσει το συμβιβαστό αυτό για την εκδίκαση της υποθέσεως της οποίας έχει επιληφθεί (βλ., ιδίως, τις αποφάσεις της 30ής Απριλίου 1986, 209/84 έως 213/84, Asjes κ.λπ., Συλλογή 1986, σ. 1425, σκέψη 12, και της 25ης Ιουνίου 1997, C-304/94, C-330/94, C-342/94 και C-224/95, Tombesi κ.λπ., Συλλογή 1997, σ. I-3561, σκέψη 36).

29 Κατά το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592, τα κράτη μέλη οφείλουν να απαγορεύουν στα πρόσωπα, τα οποία λόγω των καθηκόντων τους, του επαγγέλ-

ματός τους ή της συμμετοχής τους στο κεφάλαιο εκδότη κινητών αξιών διαθέτουν εμπιστευτική πληροφορία, να αποκτούν ή να εκχωρούν για δικό τους λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων, είτε άμεσα είτε έμμεσα, τις κινητές αξίες του εκδότη ή των εκδοτών τους οποίους αφορά η πληροφορία αυτή, εκμεταλλευόμενα εν γνώσει τους την εμπιστευτική αυτή πληροφορία.

30 Το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592 επιτρέπει στα κράτη μέλη ειδικά να θεσπίσουν αυστηρότερες διατάξεις από εκείνες της οδηγίας αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι οι αυστηρότερες αυτές διατάξεις έχουν γενική εφαρμογή.

31 Η Βελγική Κυβέρνηση δέχεται ότι, όσον αφορά την απαγόρευση του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/592, ο εθνικός νομοθέτης, με το να μην επαναλάβει την προϋπόθεση σχετικά με την «εν γνώσει εκμετάλλευση» της εμπιστευτικής πληροφορίας, χρησιμοποίησε την ευχέρεια να θεσπίσει αυστηρότερες διατάξεις. Συγκεκριμένα, το άρθρο 182, παράγραφος 1, του νόμου του 1990 απαγορεύει στα πρόσωπα που αφορά και που διαθέτουν πληροφορία για την οποία γνωρίζουν ή εύλογα δεν μπορούν να αγνοούν ότι είναι εμπιστευτική, να αποκτήσουν ή εκχωρήσουν κινητές αξίες των οποίων η τιμή μπορεί να επηρεαστεί αισθητά από την πληροφορία αυτή.

32 Εξάλλου, ο εθνικός νομοθέτης, με τον κατά το άρθρο 181 του νόμου του 1990 ορισμό της εμπιστευτικής πληροφορίας, έδωσε πρόσθετες διευκρινίσεις σχετικά με τον ορισμό της εμπιστευτικής πληροφορίας που περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 89/592, στο οποίο υπάγεται η μη δημοσιοποιηθείσα πληροφορία που έχει συγκεκριμένο χαρακτήρα και αφορά έναν ή περισσότερους εκδότες κινητών αξιών ή μία ή περισσότερες κινητές αξίες και που, αν γινόταν γνωστή στο κοινό, θα μπορούσε «να επηρεάσει αισθητά την τιμή αυτής ή αυτών των κινητών αξιών». Όμως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι πρόσθετες διευκρινίσεις που περιέχει το άρθρο 181 του νόμου του 1990 αφορούν μόνον τις πληροφορίες που κατέχει μια ειδική κατηγορία εκείνων που παρεμβαίνουν στις χρηματαγορές, δηλαδή οι εταιρίες χαρτοφυλακίου, και δεν αφορούν γενικά το τάδε ή το δείνα είδος πληροφοριών που μπορεί να

επηρεάσει την τιμή κινητών αξιών ή άλλων χρηματοοικονομικών τίτλων, ανεξάρτητα από το καθεστώς ή την ιδιότητα του φυσικού ή νομικού προσώπου που κατέχει τη σχετική πληροφορία.

33 Κατά συνέπεια, μια τέτοια διάταξη είναι ικανή να δημιουργήσει ειδικό καθεστώς για μια κατηγορία εκείνων που παρεμβαίνουν στις χρηματαγορές, αντίθετο προς τις διατάξεις του άρθρου 6 της οδηγίας 89/592, εκτός αν οι εν λόγω διευκρινίσεις απλώς και μόνον αποσαφηνίζουν τον γενικό ορισμό της εμπιστευτικής πληροφορίας για την πιο πάνω κατηγορία χωρίς καθόλου να μεταβάλλουν το πεδίο του ορισμού αυτού.

34 Στο αιτούν δικαστήριο απόκειται να σταθμίσει αν, ερμηνευόμενες σε συνδυασμό με το σύνολο των διατάξεων του εθνικού δικαίου των οποίων καθορίζουν την εφαρμογή, οι διευκρινίσεις που ο εθνικός νομοθέτης παραθέτει, όσον αφορά τις πληροφορίες που κατέχουν οι εταιρίες χαρτοφυλακίου, στο άρθρο 181 του νόμου του 1990 οδηγούν στον περιορισμό του πεδίου των πληροφοριών που θεωρούνται εμπιστευτικές για τις εταιρίες χαρτοφυλακίου σε σχέση με το πεδίο των πληροφοριών που θεωρούνται εμπιστευτικές με γνώμονα τον γενικό ορισμό που δίνει γι' αυτές η ίδια διάταξη. Έτσι, το αιτούν δικαστήριο θα μπορέσει να καθορίσει αν, όσον αφορά την απαγόρευση χρησιμοποιήσεως των εμπιστευτικών πληροφοριών όπως ορίζονται από την οδηγία 89/592 και ειδικά όσον αφορά τις διατάξεις του νόμου του 1990, οι οποίες είναι αυστηρότερες από τις διατάξεις της πιο πάνω οδηγίας, για τις εταιρίες χαρτοφυλακίου και για τα πρόσωπα που έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες τους ισχύει ευνοϊκότερο καθεστώς απ' ό,τι για τους άλλους που παρεμβαίνουν στις χρηματαγορές.

35 Κατά συνέπεια, στα δύο πρώτα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592 δεν αντιτίθεται στην εφαρμογή διατάξεων της νομοθεσίας κράτους μέλους οι οποίες, όσον αφορά την απαγόρευση της εκμεταλλεύσεως των εμπιστευτικών πληροφοριών, είναι αυστηρότερες από τις διατάξεις της οδηγίας αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι το περιεχόμενο του ορισμού της εμπιστευτικής πληροφορίας ο οποίος γίνεται δεκτός για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής είναι

πανομοιότυπο για το σύνολο των φυσικών ή νομικών προσώπων που αφορά η νομοθεσία αυτή.

Επί του τρίτου ερωτήματος

36 Στην περίπτωση που η ύπαρξη εθνικών διατάξεων αυστηρότερων από εκείνες της οδηγίας 89/592 είναι ασυμβίβαστη με το άρθρο 6 της οδηγίας αυτής λόγω του ότι οι αυστηρότερες αυτές διατάξεις δεν έχουν γενική εφαρμογή, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν οι πιο πάνω αυστηρότερες διατάξεις πρέπει να θεωρηθούν ανύπαρκτες ή αν πρέπει να εφαρμοστούν επί όλων όσων παρεμβαίνουν στις χρηματαγορές, περιλαμβανομένων εκείνων που η εθνική ρύθμιση που κρίθηκε ασυμβίβαστη εξαιρεί από τις αυστηρότερες διατάξεις.

37 Εν προκειμένω, αρκεί η διαπίστωση ότι οι αυστηρότερες από τις διατάξεις της οδηγίας 89/592 διατάξεις της νομοθεσίας κράτους μέλους, αν είναι ασυμβίβαστες με το άρθρο 6 της οδηγίας αυτής, είναι αντίθετες προς το κοινοτικό δίκαιο, οπότε δεν μπορούν να εφαρμοστούν σε κανέναν από εκείνους που παρεμβαίνουν στις χρηματαγορές.

38 Κατά συνέπεια, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, στην περίπτωση που εθνικές διατάξεις παραβιάζουν το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592 λόγω του ότι ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα εξαιρούνται ειδικά από μια απαγόρευση που είναι αυστηρότερη από την περιεχόμενη στην εν λόγω οδηγία απαγόρευση της εκμεταλλεύσεως των εμπιστευτικών πληροφοριών, το εθνικό δικαστήριο οφείλει να μην εφαρμόσει τις αυστηρότερες αυτές διατάξεις για το σύνολο των προσώπων επί των οποίων αυτές θα μπορούσαν να εφαρμοστούν.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η Βελγική, η Ολλανδική και η Πορτογαλική Κυβέρνηση καθώς και η Επιτροπή, που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς την κύρια δίκη τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με απόφαση της 27ης Ιανουαρίου 1999 το Rechtbank van eerste aanleg te Gent, αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 1989, για τον συντονισμό των ρυθμίσεων όσον αφορά τις πράξεις προσώπων τα

οποία είναι κάτοχοι εμπιστευτικών πληροφοριών, δεν αντιτίθεται στην εφαρμογή διατάξεων της νομοθεσίας κράτους μέλους οι οποίες, όσον αφορά την απαγόρευση της εκμεταλλεύσεως των εμπιστευτικών πληροφοριών, είναι αυστηρότερες από τις διατάξεις της οδηγίας αυτής, υπό την προϋπόθεση ότι το περιεχόμενο του ορισμού της εμπιστευτικής πληροφορίας ο οποίος γίνεται δεκτός για την εφαρμογή της νομοθεσίας αυτής είναι πανομοιότυπο για το σύνολο των φυσικών ή νομικών προσώπων που αφορά η νομοθεσία αυτή.

2) **Στην περίπτωση που εθνικές διατάξεις παραβιάζουν το άρθρο 6 της οδηγίας 89/592 λόγω του ότι ορισμένα φυσικά ή νομικά πρόσωπα εξαιρούνται ειδικά από μια απαγόρευση που είναι αυστηρότερη από την περιεχόμενη στην εν λόγω οδηγία απαγόρευση της εκμεταλλεύσεως των εμπιστευτικών πληροφοριών, το εθνικό δικαστήριο οφείλει να μην εφαρμόσει τις αυστηρότερες αυτές διατάξεις για το σύνολο των προσώπων επί των οποίων αυτές θα μπορούσαν να εφαρμοστούν.**

Gulmann Σκουρής Puissochet

Schintgen Macken

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 3 Μαΐου 2001.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

C. Gulmann